

СОДЕРЖАНИЕ

ПАТРИАРШИЕ ЭНЦИКЛИКИ И ГРАМОТЫ БЛАГОСЛОВЕНИЯ

Послание ЕГО СВЯТЕЙШЕСТВА ГАРЕГИНА II, ВЕРХОВНОГО ПАТРИАРХА И КАТОЛИКОСА ВСЕХ АРМЯН , по случаю Великого поста	5
Слово ЕГО СВЯТЕЙШЕСТВА ГАРЕГИНА II, ВЕРХОВНОГО ПАТРИАРХА И КАТОЛИКОСА ВСЕХ АРМЯН , по случаю поминовения жертв Сумгаита	7

ОФИЦИАЛЬНОЕ

Заявление Первопрестольного Святого Эчмиадзина	8
Заявление Верховного духовного совета	9
Заседание Верховного духовного совета	11
Доклад канцлера Первопрестольного Святого Эчмиадзина Его Преосвященства епископа Аршака Хачатряна о деятельности Первопрестольного Святого Эчмиадзина за 2020 г.	14

ПРОПОВЕДИ

Проповедь ИЕРЕЯ ХОРЕНА МАРУКЯНА , произнесенная в церкви Пресвятой Богородицы г. Вагаршапата по случаю праздника Свв. священников Гевондянов	30
Проповедь АРХИЕПИСКОПА НАТАНА ОГАНЕСЯНА , произнесенная в монастыре Св. Гаяне во время Литургии в честь праздника Свв. Вардананц	34

РЕЛИГИОВЕДЕНИЕ

АРХИМАНДРИТ ИСААК ПОГОСЯН — Христианское восприятие свободы воли.	38
БАБКЕН НАНЯН — Первое свидетельство о празднике Сретения Господня	49

ИСТОРИКО-ФИЛОЛОГИЧЕСКИЕ ИССЛЕДОВАНИЯ

- ВАЧАГАН АВАГЯН** – Образы армянских духовных деятелей VI–IX вв.
в Истории Ованеса Драсханакертци57
- ГУРГЕН ХАЧАТРЯН** – Грамматические модели сочетаемости личных имен
и сопутствующих слов в протоколах армянского суда Каменица (XVI в.)74
- АВАГ А. АРУТЮНЯН** – Документы коммунистической партии Армении,
относящиеся к Армянской Церкви (1920–1930 гг.)86

СООБЩЕНИЯ

- ТИГРАН АЛЕКСАНИЯН** – Мученики Вардананца» и «Святылища Вардананца»:
понятия и проблемы изучения106
- ВАГЕ САЯДЯН** – Реформы конституционно-правового статуса Святой
Армянской Апостольской Церкви на этапе формирования Третьей
Республики Армения112
- НАРЕК ВАН АШУГАТОЯН** – О церковном занавесе, подаренном в 1818 году
монастырю Свв. Иаковов в Иерусалиме.126

РЕЦЕНЗИИ. БИБЛИОГРАФИЯ

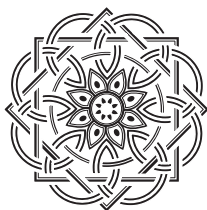
- ПАРГЕВ БАРСЕГЯН** – Об истории взаимоотношений Армянской
и Алуанской Церквей 139

ЮБИЛЕЙНЫЕ

- Академик НАН РА Ашот Мелконян (60-летие)157

НЕКРОЛОГИ

- Аршак Геворгович Мадоян160

CONTENTS

PONTIFICAL ENCYCLICALS, LETTERS OF BLESSING

Message of HIS HOLINESS KAREKIN II, CATHOLICOS OF ALL ARMENIANS , on the occasion of the Great Lent	5
Message of HIS HOLINESS KAREKIN II, CATHOLICOS OF ALL ARMENIANS , on the occasion of the commemoration service dedicated to the victims of Sumgait	7

OFFICIAL

Statement of the Mother See of Holy Etchmiadzin	8
Statement of the Supreme Spiritual Council.	9
Session of the Supreme Spiritual Council	11
Report of H.G. BISHOP ARSHAK KHACHATRYAN on the activity of the Mother See of Holy Etchmiadzin in 2020 made during the meeting of the Supreme Spiritual Council	14

SERMONS

Sermon delivered by REV. FR. KHOREN MARUKYAN during the Divine Liturgy celebrated on the occasion of the Feast of St. Ghevond and Companions at Holy Mother of God Church of Vagharshapat	30
Sermon delivered by H.E. ARCHBISHOP NATHAN HOVHANNISYAN during the Divine Liturgy celebrated on the occasion of the Feast of St. Vardan and Companions at St. Gayane Monastery	34

RELIGIOUS STUDIES

ARCHIMANDRITE ISAHAK POGHOSYAN — Christian perception of free will . . .	38
BABKEN NANYAN — The first evidence of the Feast of the Lord's Presentation to the Temple	49

HISTORICAL-PHILOLOGICAL STUDIES

- VACHAGAN AVAGYAN** — Portrayal of the Armenian clergy of the 6th – 9th centuries
in the “History of Armenia” by Hovhannes of Draskhanakert 57
- GURGEN KHACHATRYAN** — Grammatical forms of combining personal names
and related words in the Armenian court records of Kamenets (16th century) 74
- AVAG A. HARUTYUNYAN** — Documents of the Communist Party of Armenia
on the Armenian Church from 1920 to 1930s 86

ESSAYS

- TIGRAN ALEKSANYAN** — Definition of “Vardanants’ martyrs” and “Vardanants’
sanctuaries” and problems of their study 106
- VAHE SAYADYAN** — Reforms of the constitutional status of the Armenian
Apostolic Church during the formation of the Third Republic of Armenia 112
- NAREK VAN ASHUGHATOYAN** — On a church curtain donated to the Cathedral
of St. James in Jerusalem in 1818. 126

LITERARY REVIEW

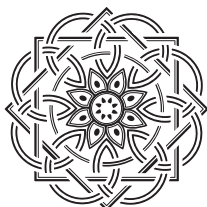
- PARGEV BARSEGHYAN** — Another reflection on the history of the relations
between the Churches of Armenia and Aghwank 139

JUBILEE

- 60th birth anniversary of Ashot Melkonyan, Academician of the National Academy
of Sciences of RA 157

OBITUARY

- Arshak Gevorg Madoyan 160

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԿՈՆԴԱԿՆԵՐ. ՕՐՀՆՈՒԹԵԱՆ ԳՐԵՐ

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. ԳԱՐԵԳԻՆ Բ. ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ուղերձը	
Մեծ պահքի առիթով	5
Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. ԳԱՐԵԳԻՆ Բ. ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ուղերձը	
Սումգայիթի զոհերի յիշատակի ոգեկոչման առիթով	7

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՔ

Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի յայտարարությունը	8
Գերագոյն հոգեւոր խորհրդի յայտարարությունը	9
Գերագոյն հոգեւոր խորհրդի նիստ.	11
Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի դիւանապետ Գերշ. Տ. Արշակ եպիսկոպոս	
Խաչատրեանի զեկոյցը Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի 2020 թ. գործունէութեան	
վերաբերեալ՝ ներկայացուած Գերագոյն հոգեւոր խորհրդի ժողովում.	14

ՔԱՐՈՉԽՕՍԱԿԱՆ

Տ. ԽՈՐԷՆ ՔՀՆՅ. ՄԱՐՈՒՔԵԱՆԻ քարոզը՝ խօսուած Վաղարշապատի	
Ս. Աստուածածին եկեղեցում Սբց. Դեւոնդեանց քահանայից տօնի առիթով. . .	30
Տ. ՆԱԹԱՆ ԱՐՔ. ՅՈՎՀԱՆՆԻՍԵԱՆԻ քարոզը՝ խօսուած Ս. Գայանէ վանքում	
Սբց. Վարդանանց տօնին մատուցուած Ս. Պատարագին.	34

ԿՐՕՆԱԳԻՏԱԿԱՆ

Տ. ԻՍԱՀԱԿ ՎՐԴ. ՊՕՂՈՍԵԱՆ — Ազատ կամքի քրիստոնէական ընկալումը . . .	38
ԲԱՐԿԷՆ ՆԱՆԵԱՆ — Տեառնընդառաջ տօնի առաջին վկայությունը	49

ՊԱՏՄԱԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

ՎԱԶԱԳԱՆ ԱԲԱԳԵԱՆ — Զ.—Թ. դարերի հայ հոգեւոր դասի կերպաւորումը	
Յովհաննէս Դրասխանակերտցու Պատմութեան մէջ	57

ԳՈՒՐԳԷՆ ԽԱՉԱՏՐԵԱՆ — Աձնանունների եւ ուղեկցող բառերի կապակցման քերականական կաղապարները Կամենիցի հայկական դատարանի արձանագրություններում (ԺՉ. դար) 74

ԱԲԱԳ Ա. ՅԱՐՈՒԹԻՆԵԱՆ — Հայաստանի կոմկուսի 1920—1930-ական թթ. փաստաթղթերը Հայաստանեայց Եկեղեցու վերաբերեալ 86

ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ

ՏԻԳՐԱՆ ԱԼԵՔՍԱՆԵԱՆ — «Վարդանանց նահատակներ» եւ «Վարդանանց սրբավայրեր». սահմանումը եւ ուսումնասիրության խնդիրները 106

ՎԱՀԷ ՍԱՅԱԴԵԱՆ — Հայաստանեայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցու սահմանադրաիրաւական կարգավիճակի բարեփոխումները Հայաստանի Երրորդ Հանրապետության ձեւաւորման փուլում. 112

ՆԱՐԵԿ ՎԱՆ ԱՇՈՒՂԱԹՈՅԵԱՆ — Երուսաղէմի Սրբոց Յակոբեանց վանքին 1818 թուականին նուիրաբերուած եկեղեցական մի վարագոյրի մասին 126

ԳՐԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ. ՄԱՏԵՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

ՊԱՐԳԵՒ ԲԱՐՍԵՂԵԱՆ — Հայոց եւ Աղուանից Եկեղեցիների փոխյարաբերությունների պատմության եւս մէկ անդրադարձ 139

ՅՈՐԵԼԵԱՆԱԿԱՆ

ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս Աշոտ Մելքոնեան (60-ամեակ). 157

ՄԱՀԱԳՐԱԿԱՆ

Արշակ Գեորգի Մադոյեան. 160

